

KURJER WARSZAWSKI

D. 19. Lutego.

SOBOTA.

ROK 1831.

N° 49.

WSPOMNIENIA.

Zgon Lipskiego Kar-
dynała 1746.

Rząd Narodowy. Gdy waleczne Wojsko Polskie, po bohaterских czynach, w szczyt z nieprzyjacielem rozprawach, i wskutek operacji wojennych, postąpi zapewne naprzód; przeto, dla postawienia stolicy, w stanie obrony przeciw cząstkowym nieprzyjaciela zagrożeniom, Rząd Naro: postanowił i stanowi co następuje: Art. 1. Od dnia dzisiejszego, Miasto stołeczne Warszawa, ogłoszonym zostać w *stanie oblężenia*. Art. 2. Gubernator Miasta, wykonywać będzie od tej chwili w całej rozciągłości, władzę, jaką mu prawa wojenne, w Twierdzy, w stanie oblężenia, ogłoszonej, nadają. Art. 3. Wszelkie władze wojskowe i cywilne, również wszyscy mieszkańcy stolicy, Rozkazy Gubernatora, tak wtem co się tycze uzbrojenia, iakoż postawienia w stanie obronnym Stolicy, przez wewnętrzne i zewnętrzne fortyfikacje, pod karą wojskową posłuszne być winni. Art. 4. Osoby Senatorów, Posłów, Deputowanych, Konsulów zagranicznych, niemniej miejsca Posiedzeń Izby Senatorskiej i Poselskiej, iakoż i mieszkania wymienionych osób, wyjęte są z pod władzy Jenerała Gubernatora.

Kommissje sejmowe Izby Senatorskiej i Poselskiej pracują nad projektem do prawa, mocą którego zapewnione będą nagrody w pensjach dożywotnich i nadania dziedzictwem gruntu wszystkim Żołnierzom tak wojska Kingowego iakoż powstania, w teraźniejszej wojnie walczącym. Ten projekt niezwłocznie podany będzie Sejmowi. — Sejm ma się ogłosić nieustającym.

Zaonegdajsza bitwa pod *Dobrem* była krwawa, można twierdzić że mało wyszło prochu, bo 4ty pułk spełnił przysięgę i prawie bez wystrzału pospieszył bagnietem powitać 6 kroć liczniejszego nieprzyjaciela. Pułk 3ci również walczył z nieustraszoną odwagą. Jenerał *Skrzynecki* dowodzący w tej pamiętnej walce okrył się wieczną chwałą. Z Pułku 4go ranieni są Sztabs Officerowie *Kindler* i *Czajkowski*; tudzież 5 Officerów; o liczbie poległych i jeszcze wiedzieć niemożna. Nieprzyjaciół uбитych jest bardzo znaczna liczba, poboiowisko jest nimi okryte. Wczoraj przez cały dzień raniionych przywożono do Warszawy; Obywatele wysyłali swe pojazdy po mężnych rodaków którzy krew swą przeleli w obronie ojczyzny. Obywatelki Warszawy! teraz poświęćcie wszystkie chwile usłudze walecznym ziomkom; spieszcie do Lazaretów, opatrujcie ich szanowne blizny, gotujcie dla nich stosowne pożywienie, bądźcie ich pocieszycielkami w chwilach boleści, wasz to święty obowiązek. Ranieni w tej bitwie nasi żołnierze, przywiezieni wczoraj opowiadają, że zapał wszystkich równie ożywał, każdy iak lew rzucał się na nieprzyjaciela! — Onegdaj i wczoraj trwały walki, a dziś zapewne będzie bitwa stanowcza! BOŻE sprawiedliwy wspieraj sprawę Ludu z takimę męztwem walczącego za święte prawa! — Dziś w nocy okropna łona dowodzi że wiele wsi zapalili nieprzyjaciele.

Prezesem Kommissji Woiewód: *Kaliskiego*, mianowany *Gabryel Niemoiowski*. — W utarcce z Kozakami pod *Zakrzewem*, bardzo się

odznaczył Kapitan *Gołuchowski*. — Kilku z Artyllerzystów Gwardji narodowej Warsz: znajdowali się wbitwie pod *Sierocinem* i dowiedli tak mężstwa iak rozsądnego działania, szczególnie *Dębiński*, *Kępowiecki*, *Grotkowski*, *Szwarc*, *Luszczewski*. — Waleczny *Dwernicki* pospieszył przeciw *Wirtembergowi*. — Słychać że *Chłopicki* wczoraj walczył na czele znacznego oddziału. — Hufce *Partyzanckie* pomnażają się co chwila. Między przywiezionemi ranionemi, znajduje się *Józef Matewski* Artysta z teatru Rozmaitości, który potykał się walecznie z strzelcami konnemi rossyjskimi i kilku jeńców zabrał.

Gmina Izraelitów Warszawskich złożyła w Kassie Kom: Rząd: Wojny na ofiarę Zł. 10,000 na umundurowanie ochotników Izraelitów; Drugie 10,000 wkrótce złożyą. J. G.

Na potrzeby Wejska ofiarował Pułkownik Pułku 6go pie: li. 8 wozów kutych furgonowych, niemniej drzewo zapasowe, na szprychy, dzwona, i inne potrzeby, również Pułkownik 1 Pułku Str: kon: 3 wielkie bryki i furgony które do Arsenalu w Warszawie dostawione zostaną.

Rada Mun: M.S. Warszawy. Przekonawszy się że Obywatele miasta Warszawy, dla dobra Ojczyzny niczego, nieszczędną, spodziewa się, że w potrzebie mającej na celu zaopatrzenie ranionych Wojowników naszych, doświadczą prawdziwej ich przychylności. Komitet służby zdrowia lubo ma jeszcze znaczny zapas kosztu i innych efektów Lazaretowych; z uwagi jednak na powiększyć się mogącą liczbę chorych, potrzebuje zaopatrzyć się wcześniej w efekta tego rodzaju, tym końcem Rada Muncypalna wzywa obywateli, aby bąd w ofierze, bąd za pieniądze, to jest: nową koszulę po zł. 5, używaną po zł. 2 gr. 15, składali w Radzie Munciej: Delegowanym, tak z grona tejże Rady iako i Komitetu Służby zdrowia,

wyznaczonym; którzy składane w ofierze koszule do księgi sznurowej zapiszą, a za pieniądze dane, zaraz płacić będą.

Z zgromadzenia XX. *Piłatów* tak Warszawskich iako też z innych Kolegjiw Polskich, zaciągnęło się do wojska 24ch tak Professorów iako też Kleryków. — Są doniesienia o walecznych czynach naszych wojowników pod dowództwem Jeneratów *Suchorzewskiego*, *Dziękońskiego*, *Szembeka*, o których obszerniejsza będzie wiadomość. — Donoszę iako dobremu Polakowi, iż nieprzyjaciel pokusił się przepawie oddział dość znaczny przez Wisłę w punkcie *Kazimierza* i śmiał się posunąć wlewo na trakt do *Radomia*, w prawo zaś na trakt do *Kozienic*; w tym ostatnim kierunku mężnie przez oddział Kawalerji Lubelskiej odpartym został. W pierwszym zaś kierunku, to jest na drodze do *Radomia*, dnia 13 w południe posunął się aż do *Łagowa*; my (*Sandomierska Jazda*) wówczas na podjazdach i posterunkach rozłożona, a mianowicie Szwadron *Krakusów* Majora *Wielhorskiego* poszliśmy naiego przywitanie, mężnie się stawił oddział szwadronu tego z przewyższającą liczbą Kozaków; zabił ich 4, ranik 6, zabrał 10 koni i bardzo wiele osiódłania, z naszej strony ani jeden nie zginął. Powtórnie spotkał się cały szwadron, zawsze z przewyższającą siłą Kozaków, lecz zawsze mężnie im stawiając czoło, odparł ich i rozproszył zupełnie, pędząc przed sobą 3 ćwierci mile. Ta mężna postawa naszych młodych rycerzy sprawiła iż oddział wojsk rossyjskich który się był na lewy brzeg Wisły zaawanturował, cofnął się. Odznaczyli się, Szef szwadronu *Wielhorski*, tudzież Porucznik *Witwichi* (brat Poety) młodzieńcy pełni honoru, waleczności i rokujący najpiękniejsze Ojczyźnie nadzieie. Ta wyprawa kierowaną była przez Pułkownika Kwaternistrac:

stwa *Kozakowskiego*. — Oprócz już umundurowanych, wymusztrowanych a nawet walczących nowo utworzonych Pułków wszystkich Województw, jeszcze tworzą się nowe hufce w wielu miejscach a szczególnie w *Kaliszkiem*. Nowy oddział Strzelców pieszych, z pośpiechem formuje się w *Kaliszu* a *Krakusów* w *Piotrkowie*. Z *Poznańskiego* ciągle młodzież przybywa; wszelkie zakazy i pogroźki nie zdołają osłabić miłości Ojczyzny. Panny tameczne posyłała wrzeciona obszyte skórą zaigęzają tym Kawalerom którzy siedzą w domach bezczynnie, gdy ich Bracia krew przelewają za oświebienie Polski. — Gdy *Skrzynecki* nad *Liwcem* rozpoznawał w nocy nieprzyjaciela grzejącego się przy ognisku, kazał w to miejsce z armat wystrzelić, a te wystrzały zagasiły ognisko. Dowódzca nieprzyjacielski kazał natychmiast zapalić latarnię, lecz w tejże chwili kula naszej armaty druzgocze i tę latarnię; co zniwoliło nieprzyjaciół do niezwłocznego opuszczenia tego stanowiska. — Waleczność Majora *Russjana* w czasie pamiętnej walki d. 14 b. m. zadziwia nawet nieprzyjaciół; jego natarcie tak było nagłe, że armaty nieprzyjacielskie nie mogły 2gi raz wystrzelić. Ten nasz waleczny Oficer obroniony został przez młodego *Altokowskiego*, który zastawiając sobą swego Majora, został raniony. Pułkownik *Rychłowski* także w tejże bitwie bardzo się odznaczył. — Składam publiczne podziękowanie W. X. *Zarzyckiemu*, którego sprowadziło do mieszkania mego uczucie Patriotyzmu i w niebytności mej zostawił kilkadziesiąt złotych, których do wymarszu konieczne potrzebowałem. Wdzięcznym ci na zawsze szanowny Kapłanie, chciej mi udzielać twoich błogosławieństw. K. T. W. M.

Stanowne Polki! Gdy życie koszuł dla Wojska naszego jest nader ważnem i pośpiechu

wymagającym w obecnej chwili przedmiotu; Kommissorjat Wojskowy polegając na waszym patriotyzmie, którego codziennie daciecie dowody przez przykładanie się tylolicznemi do załatwienia potrzeb Ojczyzny ofiarami; udaie się w tej potrzebie o pomoc do łask waszych z prośbą, abyście przyjmować raczyli na siebie bezpłatne zycie tylu koszuł ile się komu podobać będzie. Adressując się do niżej podpisanego mieszkającego przy ulicy Elektoralskiej Nr 750, będą miały w każdym czasie wydaną ilość zażadanego płótna za kwitem upoważnionej na piśmie do odbioru osoby. A że ostrożność radzi zapobieżć zdarzeniom iżby ktoś nieznany i nie mający żadnej odpowiedzialności nie korzystał podstępnie z niniejszej odezwy ze szkodą Skarbu, nie zechcą przeto Damy mieć za złe iż się ie uprasza, ażeby przysyłały przymem od Kommissarza Cyркуłowego poświadczenie swojego pomieszkania i swojego stanu. — *Dyrektor Naczelny Komitetu Wojskowego, Jenerał Dywizji Biegański.*

Składam niniejszym publiczne podziękowanie Synowi *Erlicha* Kupca Warszawy którzy złożyli na ofiarę dla szwadronu Igo Mazurów nowo formującego się zł. 300. Przykład tych niech zachęci innych a Szwadron wspomniany w krótkim czasie pośpieszy połączyć się z szeregiem ojczystemi. Niebo wain wynagrodzi w trojnásob każdy grosz złożony na ołtarzu odrodzonej ojczyzny. Komendant *Józef Berkowski* mający Kancelarją przy ulicy Długiej w domu Potkańskich.

(*Artykuł nadesłany.*) Zaonegdaj kwestuią na *Lesnie* dla ochotników Partyzantckich, weszliśmy do pewnego domu, służąca oświadczyła wyraży sto razy słyszane, że „Pani stała w domu nie ma“ już odchodzić chciałyśmy, w tem wybiega mała Panienska a szepnawszy coś do ucha małemu chłopczykowi

skubiącemu z gorliwością szarpie, prosiła nas abyśmy się zatrzymały, pobiegła z braciśzkim do drugiego pokoju, a po krótkiej chwili przyniosła nam kilka złotych, które pewno szczęście przyniosą temu, który udział z tej dobroczynnej ofiary mieć będzie, a błogosławieństwo ofiarujemy. Dzięki wam dobre lubie Dzieci! Chwała wam zacni Rodzice, którzy takie uczucia w młodociane serca dzieci waszych wpaiacie; możecie być pewni, że czeka was wdzięczność cnotliwych ziomków których liczbę dzieci wasze powiększą!... Jmiona tych Dzieci szlachetnych są Sabina i Józef G. Bodajby więcej im podobnych miała Polska! *Kwestarki.*

W chwili kiedy bracia nasi waleząc już z nieprzyjacielem zastęgują na wdzięczność Rodaków za odnoszone trudy i zwycięstwa, do nas należy przyjść im w pomoc tem co do ich potrzeb życia z napoiów tabaki, tytoniu, wędliny, bulionu, octu i t. p. artykułów należy, w tym celu otwierają się subskrypcje, nim i niniejszem wezwani zostają prawi patryoci i Obywatele Stolicy, aby ofiary w naturze lub gotowiznie raczyli, oraz aby następni Obywatele zbieraniem onych zająć się i te w przeciągu dni 3ch uskutecznić raczyli: 1) Mioduszewski i Mentzel kupiec 2) Epstein Jakób, 3) Ziegler i Szturm kupiec 4) Poziońkiewicz Kassjer Teatru Narodowego 5) Wasielewski kupiec, 6) Dobrycz kupiec, 7) Schlesieger kupiec, 8) Sommer Wojciech kupiec, 9) Popławski członek Administracji Rządowej Tabaczej 10) Smoczyński Fr; kupiec, 11) Fukiér kupiec, 12) Szturm kupiec, 13) Żurawski Ana: fabr: piwa, 14) Kaźmirus Wil: 15) Ekerkunst Józ: 16) Piotrowski Mich: Deputowany, 17) Suchocki Lud: fabr: piwa 18) Lewowski Oby: 19) Zawadzki Roch, 20) Barszczewicz Oby: Rzeźnik 21) Sziperling piekarz 22) Bauer piekarz, 23) Szużycki Oby: rzeź: 24) Neubaur Jubiler 25) Bockhan Maj: Cie: 26) Fraenkel Bankier, 27) Konti Alex: Resta: 28) Miłkuszyc kupiec, 29) Duchyński kupiec, 30) Wejss fabr: por: 31) Alst fabr: por: 32) Raszke kupiec handlu żelaz: Tym sposobem zebrany fundusz i dary, obrócone będą na nabycie potrzeb dla walezących braci, i takowe w dniach kil-

kn za wiedzą J.W. Prezydenta i Władz Wojskowych, Obrońcom ojczyzny przez Komitet do tego wyznaczyć się mający przesłane będą w imieniu dobrych patryotów.

Officer dawnej służby na chlubne zawołanie stałą w szeregach Ojczyźstych, nie mający Familji możnej i owszem kilkoro Dzieci i Żonę zostawiając Opatrzności bez funduszu; uprasza szanownych Patryotów o zasiłek któryby posłużyć mógł częścią na umundurowanie, a w części przynajmniej na czasowe zabezpieczenie pierwszych potrzeb pozostawionej familii. Dru: Kur: War: taska wie ofiarowane zasiłki dla doręczenia przeznaczeniu przyjmie. **DONIESIENIA.**

Przy ulicy Rybaki pod Nr 2554 jest LOKAL do nagięcia, sklep, izba, szynkownia, piwnice, drwalnia, izby do pomieszkania, góra, browarek do miodurobienia, lub dystylowania wódek, dwie izby miodowe i dwie piwnice, od Wielkiej nocy.

W d: 11 Lutego r. b. w wieczór człowiek idący na powrót z rek wizycji; wstąpiwszy na moment do lednego domu przy ulicy Bednarskiej zostawił parę koni z wozem, jeden koń był maści ciemno kasztanowej wzrostu małego lat mógł mieć 9 lub więcej, drugi mniejszy także w latach, w chomontach lektich, wóz kuty na 4 koła, na nim deszczki półkoszki i z obrokiem worek na którym były litery S. Z. ktoby to wszystko znalazł lub o nich wiedział niech da znać do Cyrkuła 5go na Grzybów odbierze nagrodę.

W d. 17 b. m. człowiek idący bryką krytą płótnem, kłaczą karą bez wędzidła na Bednarskiej ulicy z góry pędząc, przebił konia wartości Duk: 80 uciekł zostawiając kłacz z bryką. Właściciel winien zgłosić się po odebranie pod Nr 1765 ulica S. Jerska, w przeciągu dni 3ch dni gdyż kłacz później na własność skarbu oddana będzie.

Rozalia Staszewska rodem z Białegostoku i Franciszek Zdanowski, rodem z Rawy, zmówiwszy się z sobą, skradli w Łowiczu konia, bryczkę, pościel, kopersztichy i inne rzeczy; ktoby o takowych miał wiadomość raczy donieść podpisanemu do Łowicza za nagrodą Zł. 100. Antoni Bilewicz.

Przed kilkunastu dniami z podwórza zginęło 3 ŚWINIE 2 świnie białe i wieprz w łaty czarne. Ktoby miał wiadomość raczy udzielić pod Nr 1769 ulica S. Jerska za nagrodą.

Dziś zimna stopni 2. Śnieg.

TEATR NAROD: Dziś Koncert Amatorów.